

Bréfa- og málasafn 1950

Bjarni Benediktsson – Stjórnmal – Dómsmálaráðherra – Utanríkisráðherra – Bréf - Árni G. Eylands - F. A. Andersen - Jón Stefánsson - Jónas G. Rafnar - Guðmundur Grímsson - Gunnar Sigurðsson - Helgi P. Briem - Knud, Islands Gesandskab - Magnús L Sigurðsson - S. Brinck, Isländska Konsulatet - G. J. - 1950

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmalamaðurinn
Askja 2-14, Örk 3

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Telephone No. 52116

University College, Dublin.

(6)

16. VI. 19 50.

Your Excellency,
Now that I have returned to Ireland I should like to thank you very sincerely for your kindness to me in Reykjavik, which was warmly appreciated.

I have seen Mr Sean MacBride since my return. He has asked me to say that he welcomes the news that you will be sending someone over to study the possibilities of Icelandic - Irish trade. He will give you every possible assistance.

On my way through London I saw our High Commissioner, Mr Dulanty, who assured me of his similar interest in the matter.

Please greet your charming wife for me and convey to her my thanks and good wishes.

Yours sincerely,

Roger McHugh

Herra utanríkisráðgjafaradhera
Bjarni Benediktsson

Þessar línur eiga að færa yður minar hjartans þakkir fyrir frammistöðu yðar í síðustu stjórnáála-útværpsumræðum. Með viðeigandi djörfung og rökum tókuð þér kommónistana í gegn, svo þeir fengu nokkurskonar rothögg. ~~Ka~~ Þ.e.s. ef nokkur sannleikselskandi sála er til meðal stjórnáála flokkanna. En sem þér vitið, þá er þjóðinn örðinn b lynduð af flokkshatri, hatar og níðir allt og alla .

Það þarf því meira entalandi visku og sannleika nokkra leiðandi manna , til þess að afstýra tortímingarstefnu kommónista. Því vissulega vofir hún yfir vorri þjóð.

Það væri vel ef ~~xia~~ þið stjórnáálamennirnir í andstöðu við kommónista , færðuð þá burt úr þingsölum Reykjavíkur, úr alþingi, álíka og hin kristilega norska þjóð gjerði. Meðtti Drottinn hjálpa og styðja alla þá sem vilja afhjúpa blekkingar kommónista. Afhjúpa lýggjina sem þeir endurtaka og endurtaka . Þar til þverúðug þjóðin gefur þeim hjarta sitt.

Þegar jeg heiri kommónista tala í útværpið í stjórnáála umræðum, þá hryllir mig við hve ráðamenn útværps og þjóðar eru blyndir fyrir því byltinga og bölvunarsæði er þeir sé. Jeg sé greinilega ávöxtinn strax hver hann verður. Hann verður bylting og fangelsanir, blóðsútaellingar. Hann verður glundroði, guðleysi, og fullkomið böi í öllum viðreysnarmálum þjóðarinnar. Og nú hryllir rækilega u ndir þetta. Hversvegna að lýða svona yllræðismännnum að tala í útværp og gjörspilla saklausum sálum til yðstu annesja ? Vinur takið þetta til alvarlegrar yfirvegunar og framkvæmda.

Með vinsemd og virðingu kveð jeg yður kært.

30/5, 1960

ISLÄNDSKA KONSULATET

STRANDVÄGEN 7 A · TELEFON: 611633

KONSUL S. BRINCK'S BOST.: ^{62 21 89}
UNUNGE 32

STOCKHOLM den 18 april 1950.

SB/SS

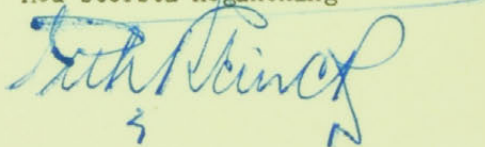
Hans Excellens
Utrikesminister Bjarni Benediktsson

Reykjavik
Island

Jag erfar, att tiden nu närmar sig då ett definitivt beslut skall av isländska regeringen fattas beträffande dess konsulära representation i Spanien. Min äldste son, bosatt sedan sex år tillbaka i Valencia, har därför numera inlämnat en formell ansökan till Eder bror, Islands minister för Spanien.

Dessa rader äro tillkomna med anledning därav, att jag skulle mycket värdesätta, om Ni kunde medverka till att min son kunde erhålla posten som isländsk vicekonsul i Valencia. Hans meriter för posten framgå av den ansökan som han inlämnat till Islands Parislegation. Därvid bör särskilt beaktas hans tidigare tjänstgöring på Svenska konsulatet i Valencia och likaledes hans tjänstgöring som tillförordnad vicekonsul i Bordeaux på Svenska konsulatet där.

Med största högaktning

S. Brinck

BRITISH LEGATION,
REYKJAVIK.

Dec 26

My dear Minister,

It was indeed kind of you to

send me that charming

volume of Icelandic Art, which I

shall always treasure.

Believe me,

with my grateful thanks,

Yours very sincerely

Edm. Peacock

Reykjavík, August 1st, 1950.

Dear Sirs,

I ask you kindly to forward
to me one copy of The Second World War,
Vol. III, The Grand Alliance, by
Winston Churchill, edited by Cassel,
and the amount to be debited to my account.

Yours faithfully,

Bjarni Benediktsson,
Minister for Foreign Affairs.

Hugh Rees Ltd.,
47 Pall Mall,
London S.W. I.,
E n g l a n d.

UTANRÍKISRÁÐUNEYTIÐ

Reykjavík, 15. febrúar 1951.

Dð.

(óskast tilgreint í svari)

Utanríkisráðuneytið viðurkennir
hér með móttöku á kr. 1190.41, sem er
lokagreiðsla á skuld vegna greiðslu á
áfengisreikningi fyrir utanríkisráðherra.

5.612... pen.

800... "

293.59.. ávísar

1.790.41... pen.

7.896.00

Sunnud. 11. febrúar

14 Grenville Street, Russell Square

7 júlí 1958

London W.C.1

Fláttvorti vinnur,

Mú kemja ekki alveg tömhentur heim. Churchill re-
ceives me between 10 and 11 a. m. on Monday at Hyde Park Gate 28. (hann býr
inni í Hyde Park ein, og uppi sveit). Jæg hef nú lokið öit sögu Ulls, for-
föður hans í Normandíu, sem var kallaður Kirkju-Ullur, og hann hefti
byggt Kirkju miklu "in Norman style", sem architecture hans sitan heitir.
Eyrbyggja Kap. 49 sýni, að klorkar ~~á~~ sögðu höfðingjum heimilt
nám í kinnaríki fyrir jafnmarfa manni og gáta setit í Kirkju þeirri, sem
þeir reistu. Cherch-Ull. sem í jafni "in 3 counties" í Domesday Book,
1086, fekk þær af William the Conqueror.

2) Hróaldur í Bæ er sonur hálfbróður Ríkards I, Rútufjarla. Fæddur
hans byrjar söguritanu Normanna, um og eftir A. D. 1000, segir fyrir í latínu
ritara ævisögu Rútufjarla og afreksverka þeirra.

3) Konradick, vinur minn, og lærisvinnur í íslensku, varð Director of the
British Museum & Chief Librarian (£5000 laun = ríðaralaun) og
vinnu allt gera fyrir mig, segir f. d. "In the Reading Room are 20,000
reference books. In History, Literature, esp. foreign lit. with Philology,
many are not up to date, and you know more about them than my

entire staff. Is verð að farfæim og taka með mér til Brit
Mus. nokkurn þúsund af hinum ódýrari setlum, semjst á í 3 kössum,
þá er þetta "congenial work and well paid", þetta er að vera
"on the staff" landsbókasafnsins.

4) Bók, kvæðabók, koman út, eftir mig, í London, og heitin One Hundred
Poems, 2/3 þýðinga, úr ítölsku (the sonnets of Michelangelo), sænsku,
frönsku ofl. nálam, á ensku, 1/3 kvæðanna eru frumverð á ensku, mög. í öfritnum
1939-45. The Poet Laureate will write an introduction, Massfield
heiti hann, is gef þorum einum í Rómakessögu mína með þýðingum á kvæðum Hor-
maki.

Churchill tók affskarit, við ekki láta birta eitt einasta afbrögum,
sem foris milli okkar. Is geymi þau, eftir skyldi þó kasta á líta
á þau. Gaman væri at koma til þín eitthvort kvöld, þú heiddst mig at
Róma, eftir sitastu alþingis kosningum, minni mig.

Hasta la vista er á revois á spönsku, og alltaf þínar mörgu
þásandi Frakka og Englendinga í Tangier (þó þau við Gibraltar sund um tíma á
6 mánaða vörum í Marokkó) seija þetta mögum sínum á dag, þat
fella þessir í manni.

Þó Englendingar tafi mig í hávegum, langar mig samt heim.

Þona at vit sjáumst bráðlega
Þinn einlægur Jon Stefánsson

BB/GG

12. ágúst 1950.

Vegna bréfs yðar, dags. 9. ágúst,
skal ítrekað það, sem ég tók fram í samtali
við yður á dögunum, að ég tel ekki rétt af
mér sem ráðherra að gefa almenn meðmali.
Hins vegar er ég reiðubúinn til vinsamlegrar
athugunar á fyrirreiðslu yður til handa ef
eitthvað ákveðið liggur fyrir.

Vinsamlegast,

Hr. Gunnar Sigurðsson,

R e y k j a v í k .

PRAHA I, 29. dezember 1950.

Národní tř. 25 E-IV.
Telephone 310-22.

Trúnaðarmál.

Herra utanríkisráðherra.

Með tilvísun til samtals þess, sem eg átti við yður, hæstvirtur ráðherra, í Reykjavík s.l. mánuð í sambandi við möguleika fyrir viðskiptum við Austur-Þýzkaland, leyfi eg mér að senda yður þetta bréf en bið yður jafnframt að skoða það sem trúnaðarmál.

Eins og yður mun vera kunnugt, dvaldi eg ásamt Geir Borg og Leifi Bjarnasyni nokkra daga í Berlin um daginn til viðræðna við Austur-Þýzkaland, þ.e.a.s. við ríkisverzlunara- stofnunina DAHA. Skýrslu okkar um þessar viðræður höfðu félagar mínir með sér heim, en þeir munu hafa komið til Reykjavíkur fyrir jólin. - Eg hef beðið Sölumiðstöð Hraðfrystihúsanna um að senda yður eða ráðuneyti yðar eintak af skýrslunni.

Ekki reyndist mögulegt að ljúka viðræðunum fyrir jólin, enda ekki eðlilegt að svo stuttur tími nægði til þess. Þjóðverjarnir kváðust þurfa nokkurn tíma enn, til að rannsaka hvað og hversu mikið þeir mundu geta keypt af íslenskum afurðum. Þeir lofuðu að láta mig vita til Prag strax og þeir væru reiðubúnir til að gefa ákveðin svör um þetta.

Hinsvegar vorum við búnir að fá allgóðar hugmyndir um það, hvaða þýzkar vörur mundu fáanlegar á móti ísl. afurðunum, ef til kemur, sbr. skýrsluna, en þó má sennilega fá einhverjar breytingar á því eftir því sem ísl. innflutningsyfirkvöld kunna að óska eftir, enda tókum við skýrt fram í viðræðunum, að uppástungur okkar um þýzku vörurnar svo og allar viðræðurnar væru að sjálfsögðu háðar samþykki ísl. stjórnarvalda. Sumum af þeim þýzku vörum, sem við óskuðum eftir, gátu þjóðverjar ekki lofað en höfðu enn í athugun, hvort afgreiðsla yrði möguleg.

Hr. utanr. rh. Bjarni Benediktsson,
Reykjavík.

Consulate General of Iceland

Þjóðverjar bentu á það, að við kæmum of seinnt til Berlin, þar sem þeir hefðu síðan vörulistarnir hefðu verið samdir í sumar fest kaup á fiski frá öðrum löndum. Eg lagði þá fram bréfaskipti mín við DAHA undanfarnar vikur og mánuði, þar sem eg hafði stöðugt boðið þeim frystan fisk og í haust einnig frysta síld í beinum skiptum gegn þýzkum vörum, en DAHA alltaf sagt, að engir möguleikar væru fyrir slíkum viðskiptum. Jafnframt hafði eg boðist til að koma til Berlin til persónulegra viðræðna, hvenær sem þess væri óskað.- Við gátum þannig auðveldlega sýnt framá það, að þessi fullyrðing Þjóðverja var ekki á rökum reist a.m.k. ekki hvað snertir frysta fiskinn og frystu síldina, en einmitt frystur fiskur er áætlaður í listanum frá í sumar með 500.000 dollurum og er þannig stærsti liðurinn.

Um ísfiskinn er það að segja, að við spurðumst strax fyrir um það, hvort teknileg skilyrði til móttöku hans hefðu breytt til batnaðar síðan í marz s.l. en þá stöfesti DAHA að athuguðu máli, að móttaka hans væri af ýmsum nánar tilgreindum teknilegum ástæðum ekki möguleg (sbr. skýrslu Berlinar nefndarinnar frá í marz). DAHA staofesti nú strax á sama fundinum og fyrirspurnin var borin fram, að þessi teknilegu skilyrði væru óbreytt frá því í marz, en þeir lofuðu þó að athuga það mál enn einu sinni og tel eg sjálfsagt að biða eftir árangri þeirra athugana áður en nokkurð verður sagt endanlega hvernig þetta fer.

Að fengnum þessum upplýsingum spurðum við DAHA, hversvegna ísfiskur hefði verið áætlaður á listanum í sumar, m.a.s. með 400.000 dollurum, ef innflutningur hans væri útilokaður af teknilegum ástæðum. Sá sem hafði orði fyrir Þjóðverjunum, forstjóri vöruskipta-deildar DAHA, kvaðst þá verða að játa það í okkar viðurvist, að sýnilega hefði þetta mál ekki verið athugað sem skyldi í sumar og gaf hann fyllilega í skyn, að sér þetti þetta miður. Okkur skildist, að álits fiski-fagmanna DAHA hafi ekki verið leitað í sumar, þegar listinn yfir innflutning fisks frá Islandi var gerður.

Consulate General of Iceland

A þessu stigi málsins ræddum við ekki um verðið á isl. afurðunum. Töldum við heppilegra að reyna fyrst að fá upplýst, hversu mikið magn Þjóðverjar mundu geta keypt eða vilja kaupa. Við förum þannig að einkum með tilliti til hins tiltölulega háa verðs á íslensku vörunum.

Það er að sjálfsögðu ómögulegt að segja um það á þessu stigi málsins, hvaða árangur kann að verða af viðræðum þessum, en Þjóðverjar lögðu ríka áherzlu á það, að þeir hefðu mikinn áhuga fyrir viðskiptum við Ísland. Þeir voru mjög þægilegir og viðfældnir í viðræðunum. Mér finnst fremur sennilegt, að nokkur viðskipti kunni að komast á í þetta skiptið, en eg hef litlar vonir um ísfiskinn, en þó er bezt að biða frekari upplýsinga.

Til að tryggja hagkvæma framkvæmd á væntanlegum viðskiptum við A. Þyzkaland, held eg að nauðsynlegt væri að koma þeim þannig fyrir, að aðeins einn aðili á Íslandi hefði framkvæmdina gagnvart Þjóðverjum með höndum, og yrðu þá íslenskir út- og innflytjendur sennilega að koma sér saman um það. Hér yrði væntanlega nauðsynlegt að báðir aðilar afgreiði vörurnar samtímis ("Zug um Zug"), þannig að fullur jöfnuður haldist á hverjum tíma, þar sem ekki yrði um venjulegar clearling-greiðslur milli þanka að ræða.

Strax og eg heyri nánar frá Berlin, mun eg láta Sölu- miðstöð Hraðfrystihúsanna vita, og eg geri ráð fyrir að fara þá aftur til Berlin til frekari viðræðna. Væntanlega verða þá sendir þangað jafnframt fulltrúar frá íslenskum innflytjendum, sem hefðu þá fullt umboð til að ganga frá kaupum á þyzku vör- unum, sem um yrði að ræða.

Eg vona fastlega, að einhver árangur verði af þessum viðræðum og þér getið verið þess fullviss, að eg mun gera mitt ytrasta, til að svo megi verða.

Með sérstakri viðringu

P.S. Eg vildi mega biðja þou
að sýna hæstvirtum sjávarútvegs-
málaráðherra þetta bréf.

ISLANDS GESANDTSKAB

København, 18/9-50. 19

Kære Olafur.

Först vil jeg gerne takke dig mange gange for det ualmindelig smukke og hjertlige brev du sendte mig i anledning af doktorgraden. Det var saa absolut den hilsen, der glædede mig allermost af alle. - Samtidig med doktorgraden afsluttede jeg den danske embedslægeexamen, d.v.s. den examen, der er paakrævet for at være amtslæge eller virke i sundhedsstyrelsen. Jeg agter ikke at søge noget saadant embede, men regner med, at denne extra uddannelse vil blive til gavn for mig bl.a. i min tilknytning til gesandtskabet. Jeg vil jo nu paa bedre vis være i stand til at være medicinal raadgiver for gesandtskabet, og jeg har foreløbig faaet det arrangeret saaledes, at jeg automatisk modtager alle publikationer fra den danske sundhedsstyrelse, saaledes at jeg kan lade alle for islandske forhold af interesse værende oplysninger om forholdene hernede komme til den islandske medicinaldirektörs kundskab. -

Men kære Olafur, jeg maa desværre ogsaa bede dig om raad som ven: For nogen tid siden skrev jeg med minister Möllers anbefaling et brev til det islandske udenrigsministerium med forespørgsel om, hvorvidt man vilde kunde tænke sig at udstede et diplomatpas til mig og min kone. Jeg kunde i dette brev kun gøre gældende, at jeg i høj grad vilde være taknemlig for dette ydre tegn paa min tilknytning til den islandske udenrigstjeneste. Overfor dig kan jeg være mere aaben og i tillid til din diskretion fortælle dig, at der bag denne anmodning absolut ikke laa nogen form for forfængelighed eller noget ønske om lettere toldkontrol. Dette mit oprigtige ønske var ene baaret af den spændte verdenssituation, hvor vi ikke hernede kan føle os alt for trygge. Du kan maaske derfor godt forstaa, at man gerne vil forsøge at gøre, hvad man kan for i givet fald at værne sin familie. Imidlertid har jeg i dag modtaget et

ISLANDS GESANDTSKAB

København, 19

brev fra udenrigsministeriet, hvori man meddeler mig, at man har ment at kunde udfærdige et diplomatpas til mig, men ikke til min kone. Jeg er selvfølgelig overordentlig glad for denne velvilje, og hvis det ikke havde drejet sig om et for mig saa alvorligt problem, vilde jeg selvsagt ikke gøre andet end skrive til udenrigsministeren og bringe ham min varmeste tak. Under de omstændigheder, der ligger til grund for mit ønske om at faa pas til baade min kone og mig, kan jeg imidlertid ikke lade være først at spørge dig, om du tror dette afslag er endegyldigt, eller der alligevel skulde være nogen mulighed for at gaa lidt udenfor reglerne. Min stilling er jo i forvejen ikke helt almindelig, saa man kan vel ikke paa forhaand vente, at de gældende regler skulde have taget noget hensyn til en saadan stilling. -

Jeg havde fra april 1949 til april 1950 et diplomatpas, som jeg selvsagt kun brugte i embedsmedfôr. Det var i anledning af at dette pas var udlöbet, at jeg skrev og bad om pas til min kone og mig. Jeg haaber, du ikke vil misforstaa dette brev. Det er et alvorligt problem for mig, men du maa paa ingen maade föle det som nogen form for pression, kun som en ven, der söger raad hos dig. Skriver du, at der intet er at gøre, vil jeg föle at jeg har gjort, hvad der var menneskeligt muligt, og saa er jeg dig taknemlig for den sikkerhed, dette giver mig, men er der trods alt en mulighed, kan vist kun du sige mig, hvad jeg skal gøre.

Tilgiv mig at jeg forvolder dig al denne ulejlighed. Jeg haaber ikke dette brev vil medföre nogen afköling i de venlige fölelser, jeg hele tiden har fölt möde mig fra din side.

De hjertligste hilsener

Din hengivne

Kenneth

Reykjavík, 1. júní 1950.

Heiðraði vinur,

Alltof lengi hefur dregizt að þakka þér heillaóskir tvisvar í vetur vegna endurskipunar minnar í ríkisstjórn Íslands. Ég met óskir þínar mjög mikils og er þér innilega þakklátur fyrir hugulsemina. Í bili virðist erfitt útlit hér á landi en ég efast ekki um, að með þolinmæði og samheldni muni takast að sigrast á þeim.

Þá vil ég nota þetta tækifæri til að þakka þér fyrir síðast og vonast til, að þér og þinni ágætu konu líði vel og þið hafið haft gagn og gaman af hingaðkomunni síðastliðinu sumar. Ég vil einnig óska þér til hamingju með skipun þína sem hæstaréttardómari og er það vissulega verðugur heiður fyrir ágætt starf þitt, sem ekki aðeins hefur orðið sjálfum þér til sóma, heldur einnig ætþjóð þinni.

Mér var og sérstök ánægja að veita því athygli í vetur, að sonur þinn hafði þegar getið sér frægðarorð fyrir raansóknir sínar í lækisfræðilegum efnum.

Herra hæstaréttardómari
Guðmundur Grímson,
Bismarck, North Dakota.

Fimmtudaginn 5. október 1950 komu á skrifstofu mína Guðmundur H. Guðmundsson og Ólafur Sigurðsson til þess að ræða um úrræði, sem hægt væri að grípa til til lausnar sjómanna- verkfallinu.

Þeir sögðu, að erfitt væri að átta sig á til hlítar, hvaða ástæður hefðu verið valdandi því, að sjómenn felldu sáttartillög- una á dögnum. Þar kæmi mjög margt til greina.

Þvennt töldu þeir þó að mestu mundi hafa valdið skilningur sjómanna, að enn skyldi reikna prósentur með gamla genginu og hefðu ekki skilið, að sáttartillaga gæti breytt sjálfum gengislögunum. Í öðru lagi hefðu menn verið mjög óánægðir með þá breytingu, sem gerð var á útreikningnum. lífræð

Í þriðja lagi hefðu menn bent á, að hvergi væri getið um þann erlenda gjaldeyri eða pund, sem þeir ættu að fá og efast um, að þau hlunnindi héldust.

Ennfremur hefðu menn talið afla á saltfiskveiðum alltof hátt áætlaðan. Þá er einnig fjöldi manna, sem heldur sig að því að krefjast 12 tíma hvíldar á öllum veiðum, en sénnilega mundi þó mikið hafa bætt úr, ef 12 tímar hefðu verið látnir ná til karfaveiða einnig.

Sumir hefðu einnig frekar viljað gamla samninginn eitthvað endurbættan, heldur en þá skipan, sem tillaga var gerð um.

Segja má að félagsstjórnin hafi van- rækt að halda fund til þess að skýra samnings- tillögurnar fyrir mönnum og fá greinilega upp, hvað menn töldu athugasvert.

Hinsvegar er það skoðun þessara tveggja

manna, að Sigurjón Ólafsson vilji út af fyrir sig ná sáttum.] Þeir verða ekki varir við mikla ókyrrð hjá sjómönnum, sem sýnast taka því mjög rólega, að skipin liggi og ekkert sé aðhafzt, þó eru ýmsir, sem tala nú um það, að viðræður muni að hálfum mánuði liðnum, eftir að sáttatillaga féll, verða teknar upp að nýju. Þó telja menn almennt, að það sé þjóðarvoði, að skipin liggi.

^{þessir} Þar sem menn telja ekki sennilegt, að mikinn árangur beri, þó að sáttanefnd fari að hefja nýjar umræður við aðila, ekki þá nema með mjög breyttum tillögum, lízt þeim betur á það, ef ríkisstjórnin eða t.d. sjávarútvegs- málaraðherra gerði tilraun til þess að tala við aðila. Sáttatillögurnar á dögunum hefðu engan hljómgrunn hjá neinum og voru það ekki sérstaklega kommúnistar, sem beittu sér á móti þeim, heldur sjómenn almennt, eins og málin voru skýrð og skilin.

Í fulltrúakosningunni á alþýðusambandsþing fengu kommúnistar mun fleiri atkvæði en þeim bar, meðal annars vegna betri skipulagningar ekki sízt á því að afla atkvæða frá bátasjómönnum.

Björn

6. 10. 1950

Heitradir vinur,

Þú með leyfi ég meir
at senda þók, sam
vakid þefin milla
eftirlekt þér, ef þú
gaf veit þér at einhverju

gagnni, í þeirri góðu baráttu
gegn illþýðinu.

Með kærri kveðju
þínum einlogur

Stein. P. Bönn.

JÓNAS G. RAFNAR

héraðsdómslögmaður

Akureyri - - Símar 578 og 618

Akureyri 3. júní 1950

Hr. ráðherra Bjarni Benediktsson,
Reykjavík.

Magnús Jónsson mun hafa rætt við þig um Halldór Rafnar, frænda minn. Hann hefir nýlega lokið lagaþrófi - og hefir nú hug á því að komast að hjá borgarfégeta, aðalstarfið er víst í sambandi við tollinn. Kristján, borgarfégeti, mun vera Halldóri meðmæltur.

Að sjálfsögðu ~~þú~~ þætti mér vænt um, ef unnt reyndist að greiða fyrir Halldóri.

Héðan eru engar fréttir.

Kær kveðja,
þinn einlög

Jónas G. Rafnar.

Hefi athugað hjálagt bréf sem hér með

endursendist:-

1. Í fyrri umsögn mínni var gengið út frá því að vélar skipsins væru "Atlas Polar Diesel" eða af sömu gerð og í "Esju" og "Heklu", en þær eru tvígangisvélar með skoldælum. Aukavélar í þessum skipum eru hinsvegar fjórgengis "Buck Diesel" vélar. Aðalsteinn hefur því fengið víðtæka þekkingu á meðferð þessara beggja tegunda Diesel-véla í öll þessi ár. Nú er upplýst að allar vélar í strandferðaskipinu eru "Crossley Diesel", en þær eru fjórgengistegund og taldar bæði góðar og öruggar og krefjast ekki neinnar sérstakrar kunnáttu fram yfir aðrar Diesel-vélar. Af þeim ástæðum einum eru engin ástæða til að hafa sérstakan enskan ábyrgðavélstjóra.

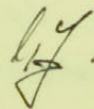
2. Upplýst er í bréfinu að skipasmíðastöðin beri ekki ábyrgð á vélum skipsins. Ef ég man rétt, er þetta gagnstætt því sem kom fram í bréfi forstjórans. Stríðir það einnig á móti venju, því kaupandi heldur sér jafnan að skipasmíðastöð, sem gert hefur samninginn, þótt hún tryggi sig aftur hjá vélsala, en um þetta má sjá í samningnum. Þetta er heldur ekki meginatriði, heldur hitt hvort seljandi, skipasmíðastöð eða vélasali eða báðir, fallast á að taka A. Bj. gildan sem ábyrgðarvélstjóra yfir ábyrgðartímabilið, eins og hann væri þeirra eginna maður, en krefðust að öðru leyti að útgerðin greiddi þeirra manni full laun, og þannig var málið lagt fyrir af forstjóranum. Tel ég enga ástæðu til þess að hafa því tilboði, þar sem allur réttur er tryggður kaupanda á þann hátt á ábyrgðartímabilinu. Það er einnig mín reynsla af brezkum Diesel-vélstjórum, að þegar þeir eiga að fara að vinna á sjó við Ísland í mismunandi veðrum á

smáum skipum, sem sækja sjóinn fast, þá séu þeir mun minna virði en meðal ísl. vélstjóri. Sú upphæð sem hér um ræðir sparast því raunverulega en ekki aðeins á pappírnum, því útgerðin tekur hér á engan hátt aðra eða meiri áhættu, ef seljendur hafa viðurkennt vélstjóran, eins og að framan greinir. Hér er því um misskilning að ræða hjá J. Ó.

3. Tillaga skipaskoðunarstjóra um að senda A. B. sem tæknilegan ráðunaut við smíði skipsins, staðfestir að hann trúir honum betur til þess, en J. Ó., sem þessu starfi er óvanur. Hinsvegar er þá óþarfi að kosta l. vélstjóra samstundis, því A. B. getur auðveldlega annað þessu hvorutveggja, þegar aðeins er um eitt skip að ræða, ef hann hefur jafnframt fallist á að gegna l. vélstjóra starfi á meðan smíði stendur og minnst í 6. mán. eftir að skipið er afhent.

Ummæli J. Ó. að hann telji þessa tillögu skipaskoðunarstjórans rétta, bendir til þess að hann vill sjálfur ekki taka að sér tæknilegu hliðina, þá sem snýr að skipasmíðastöðinni, og kemur þetta heim við ummæli mín. Bréf J. Ó. hággar því á engan hátt fyrri umsögn minni, svo framarlega sem treysta má bréfi forstjórans um það megin atriði, að seljendur taki A. B. og hann einan fullgildan ábyrgðarvélstjóra yfir ábyrgðartímabilið. Annars væri fróðlegt að sjá hversu víðtæk ábyrgðin á vélunum er, því se' hún aðeins samkv. brezkum venjum, þá er hún ekki takmarkalaus, nema síður sé, og hafi verið farið þar fram yfir, hefur áreiðanlega orðið að greiða all verulega fyrir það.

Með kveðju,

Hjónn H. segri : lagi

1.

Privat!

Saudaeyjars

: Ryfylka 11.7.50

Herra utannihisráðkenn

Björn Benediktsson

Reykjavík.

Ák þess þ míns þess náttúru vand:
þ höndum vinstir míns at brjfskrif
sje yður, sem eins traustarta fornta-
manns sjálfstæðisflakksins, ekki
mú állur óríttkomandi. Þor útt botlit
þessámilegt traust sprattit af raun
og neyru á þ þess þessit stit mút
velvilja á mínum telit af þig þess
til yðar leitit.

eseng þig þi þessit þ efri-
rest þess þ vasa dilitit langortur.

Vit þessingssonar i traust þessit-
it þig i fullri alvöri þ þess þessit,
im þess þessit þ þessit þessit
i þessit mál, og im þessit grúttlar
einstakim mönnum til þess þess
þessit þ. þess þessit ekki mút þessit
heldur á þessit stit, og get mút þessit
þessit þessit þessit stit þ þessit
þessit grúttlar vortandi úttessingssonar o. fl.
þessit þessit, heldur þ til tals þessit. Á
þessit stit á engim þessit þessit mút
þessit þessit þ þessit, heldur þ þessit þessit
þessit þessit þessit þessit þessit

til þess; framfarir, of hún verður
einlæsi á milli mín og þessa sem hlut
eign & máli.

Þá þessu er ein undantekning:
Menn úr úthliti (utanvoti; jáhútsóðlit)
komu & máli rit mig og burtu lit
sitt - höftu & allra domi áð er mitt
Páli & máli - ef þú veiddi stytta
þú betur en P. höftu get og rit mín
heilindum; sína máli þessa. Þú
sagðist ekki vor þess innkomu &
laða sína. Þessu er ein & nota

4 boi; úthliti (6 boi vantar núna
sína) sem svo er í stöð um að kond-
urnu telja at þá hluti seint sína sem
situn þessu sína hafi rit látnu
sitja þess, en henni vor settu rit
látinu bita ein þess & teknishas
í stöð hafi get slíka, & foris
næstynlaga. Flissi sína látnu
er stöðin vor settu rit reys-
samland. Þessu er ein
Þaklagði: Forfastu (mannmunt
heini), Ellitaki & Fagnabrekka.

Í tilfari af þessu talati þú
rit Ó. Þors; sína eftir þú sem höft
vor ein af mikillu bersagli. Þann
svorati mið litlu sitas eit hlut á
þessa hlut ein þess at ortijett sig: "Þú
hefti talat rit B. B. (yðri) ein þetta,
rit mín ein bita stytta þú eftir

& ljásmáti seint sína ligg þess.

Lami ein þetta og þess þungit lit-
 listarvís á þess þá Hróarstungu og
 reisi þess á Jökuldal gæti þá sitja
 fjóra. Lit er réttalí minni rétt Hlittald
 kom þess eigi annat en þess sem
 þess reisi þá hann stlas ein seinalagn-
 is í seinar í N. m. eyða alþvölu þá fara eftir
 þess melin P. Z. - og þess gæti svo langt þá
 segja Hlittald þetta - þá þess skildi þess, en
 þetta er autvalt þá sama og náktýðja. þess í
 þess og frammt þá leggja seina til komu-
 anna; Hróarstungu sem þess þess þess þess þess þess
 soti mi; þess þess þess þess P. Z. eftir þá
 þess þess þess þess þess þess þess þess
 austur þess þess þess þess þess þess þess þess
 eftir þess þess í Skjöldalþsetun. Og á
 Jökuldal þá eigi þess seina en þess sem þess
 þess þá þess þess þess þess þess þess þess
 mönnum afar í dalum þess þess þess
 í þess rétt sagt þess þess þá þess þess þess
 alls eigi seina þá þess þess þess þess!

Sitasta réttalí mitt rétt Hlittald
 var daginn á þess en þess þess til Norvegs.
 Þess til Odo skrifði þess þess þess.
 og sagði þess þess þess þess þess þess
 þess þess þess þess þess þess þess þess
 og þess þess þess þess þess þess þess
 þess þess þess þess þess þess þess þess
 þess þess þess þess þess þess þess þess

Þess þess þess þess þess þess þess þess
 þess þess þess þess þess þess þess þess
 þess þess þess þess þess þess þess þess
 þess þess þess þess þess þess þess þess
 þess þess þess þess þess þess þess þess

stötum og Kristni í Baklaganti. Þáfr
 eru mongðir og fullur mig kvat
 jég hefði rátt í málinu. Én þri
 segja mig ein leit at Páll hefði skrif-
 at þeim og sagt at em sje enginn
nema hann þessum í nota mit Illit-
 dal kvat þia meira ein sama mit
 þessum „og illa heldur þessi lafott ein
 hafi hann lafot sin annu“. — segir Páll
 í bræfi til þess. Mig er þu ljóst
 þessum þessum: Vit Illitdal spillis
 Páll þess þu at utklitasmen þia
 sama í ó. þu skrifas hann af
 fullri flóð og nýgð mig og
 Sjálfstæðisfl. en telur seg þess
 gótri þess þess þess þess!! o. s. fr.

Éiga mi þess þess þess þess
 og þess at nota mála lokaum?
 þat skiptis ef til vill litlu máli þess
 P. „sammi“ þu einu at jég hefði skert
 af heilindum gótt, og einu og þess
 ritit þess lit jég skli af neinni
 sprengræði, at komast einu í þess
 pólitísku sáker og reör. Þess er
 mig skli sáinda laurt at vera
 mit þessum góttur ómestun orða
 minna agt þat skuli þessa at nota
 óvinniss at hefa þatit seg þess
 og gefit þess mit. þat í at reja mig.
 Þess er þess meira ein mit at mig
 er fullgjött þat þat verur Sjálfstæðisfl.

töluverður hvort þeir Páll og Ellidall
 fa í honum nefjum sínum frá vortönd.
 lítillit er menn — og þess vegna skrifa
 þu ytu þu mér þetta langa bréf. Ég
 þygg þu heyrir þá bjarga málinu af
 þess Ol. Th. mildu máta máttu ykkur
 mit Þjóss Ólafss. og taka dilitit
fast á þessu. Og þú bit þu ykkur
 at þu — ekki þú þu — en þú
 þú leondur er hlut seju at máli og
 þú somel og málstat glakkans.

Um teknishu hlit málsins
 noti þu ekki nenn þetta. Magnús
 Oddsson hjó Ellidall seint allt
 um þat, og um þat réttist mér þetta
 sambandi. Jórtseini frá Ketils-

stötum á þessu 4 boi sem um er
 at nota sem nr. 1. Efritt er til
 og þessu vel at þu þetta um hlit
 og jórtseini er lagt til í Hróars Tengis.
 þetta er ekki þessu þessu
 er þu deyjis og restur at deya eftir
 at stötum og rétt þu sattu hlut-
 at eigandi leondur seju — þu er þessu
 at séðis þessu þat. Þessi ekki þessu
 þessu þessu er forit. Ellidall seint
 þetta líka í samráði rétt Magnús
 Oddsson. Þat þu svo itnett um
 þetta — enda skata þu þessu þessu
 sem lakatilnamu at bjarga málinu.

Af mig og abbtví hjónum er allt
 samilega gott & segra. Eftir bein-
 tængissinn i Helsingfors erum vit
 hjó i ró hjá ættingjum konu minnar,
 og litur vel þrátt þyngrum sje
 ljett. En jég fjekki frá þessum ríki
 sökum þess at jég hefði skili gengit
 full huilt til Skágar i reitur (og nauðna
 lengur) vona jég at mig verði þat til
 gæts gagns, ef ein hvers verði veis
 at geta starfat eitthvæt fram migis.

Af þó er þá veisinn svo at, ef jég
 hugsa til ísl. beintormála þinnit
 migis safmál hvort & gagni komi
 at reyna at gera gagn. Mig sámas
 svo einrotis þinbulfalmskættur
 Framsóknar - Þeim fl. helikinnar
 sem ein fyrhist allt vitu og geta
 höndum til gæts og gagns. Á
 slíkt engan enda at fá? Af jég finns
 vel hversum þat endurtekur sig hvort
 eftir annat at ef jég reyni at taka
 á einhverjum beintormáli af þessum vit-
 seini reynslis og þekkingis, sem jég
 hefði aflot migis met meiri Þrápsrík-
 um (og Amríkum) kynnum af þeim
 málum heldur en þess kafa til þess
 at þess þessir Þeim fl. dætur, — þá öllu
 þess vitlausir at verða, og fastist þó
 skömm þyrst upp i þessum vit frambat
 mitt i haust. Slíms glóandi og sam-

stillti á huzzi þessa á spilla kastningu
 minni og heim á myndi málaflokkunum
 í þess samband. vertur ekki skýrt
 met átrú en á þess telji mig kalli-
 leyra manna - kalli leyra kalli snefu-
 friti þessa í bindarmálinu - og
 ein frum allt á þat megi ekki hama
 þess á sjálfstæðis flokkunum betur
 þannig starfskraftur sem geti
 get þat refitara þess þá á móni-
 pólisera bindarmálinu, sem sjá-
 und P. F., Halldór Pálsson, Jóns í
 Túngu o. s. fr. — En þann er á
 verki sambanda sem þú endur
 ekki tel á ~~þess~~ lýsa. Þvo þjótla
 skærri menn met eins og Steingr.
 og Hermann, en blindað af sama
 af stökunni þessa stjórnmál og
 bindarmál blandast saman.

Þú getur svo á þess gefa
 þetta ókafilega langa brif. Skal
 ekki mega í brátt aftur í sama hni-
 nemni.

Þess sem segdi - þess ekki
 á vera nema í einni setningu - en
 von eta vonlegu myndi má mig
 þess.

Met bestu öskun og þökkun
 þess

Þú G. Reyland

F. A. ANDERSEN
LÖGGILTUR ENDURSKOÐANDI

p.t. Vestmanneyjum, 20. nóvember 1950

Einkemál.

Hr. Bjarni Benediktsson, dómssálaráðherra,
Reykjavík.

Í september s.l. fól skattstjórinn mér að rannsaka hvaða áhrif gengisbreytingin hefði á öll olufélögin í sambandi við stóreignaskattinn. Greinargerðir hér að lútandi sendi ég í dag til skattstjórans, en jafnframt sendi ég yður afrit af einni þeirra, þ.e. Olufélagssins - hinar skipta minna máli.

Hér er um svo stórfellt mál að ræða að ég tel rétt að láta yður persónulega í té umrætt eintak, til þess að þér getið fylgst með hvaða afgreiðslu málið fær hjá Skúla Guðmundssyni, dr. Kristni og skattstjóranum. (Til að fyrirbyggja misskilning vil ég taka fram að ég vantroysti skattstjóranum ekki að óreyndu.)

Til merkis um það að Sigurði Jónassyni var orðið ljóst að hverju ýmsar athuganir mínar beindust og að honum geðjaðist ekki að þeim, skal, okkar í milli, þetta nefnt : Þegar ég var síðast í Reykjavík, í þessum erindum, fór ég til Olufélagssins og þá, úti fyrir sambandshúsinu, metti ég Sigurði, sem yrti á mig á þessa leið- "Ég hélt að þér hefði verið falið að athuga áhrif gengisbreytingarinnar í sambandi við stóreignaskattinn en ekki um verðlagið á olíum, ert þú ekki orðinn nokkuð "ivrig í tvenestem"?". Ég benti Sigurði á að skýrsla mín yrði send skattstjóranum og væri hann rétti aðilinn til að svara athugasemdum og virtist hann vera ánægður með það.

Með bestu kveðjum,

15.nóvember 1950.

AFRIT.

Með tilvísun í bréf yðar, herra skattstjóri, dags. 18. sept. s.l. sendi ég yður hjálagðar greinargerðir um eftirfarandi Olíufélög:

H.F.Shell á Íslandi,
Olíuverzlun Íslands h.f.,
B.P. á Íslandi h.f.,
Hið Íslenska Steinolíuhlutafélag h.f.,
Olíufélagið h.f.

Ég vona að greinargerðirnar skýri sig sjálfar, en vil bæta þessu við:

Í marz s.l. fól verðlagsstjóri trúnaðarmanni sínum hr.hrm. Ragnari Ólafssyni, lögg. endurskoðanda, að rannsaka verðlag á benzini, hráolíu og ljósaolíu með hliðsjón af gengisbreytingunni 19. marz s.l. - Eftir upplýsingum, sem trúnaðarmaðurinn fékk frá Olíufélagunum (sbr. bréf hans dags. 24. marz), þá reiknaðist honum svo til að birgðir reiknaðar með gengi fyrir 19/3 yrðu þrotnar og jöfnuður að mestu leyti kominn á, ef verðbreyting væri látin fara fram 1. apríl s.l. Félögin fóru fram á að jafna innbyrðis sín á milli þann mismun er fram kæmi, en þetta kom þó ekki til framkvæmda.

Um birgðir hjá Shell (tap kr. 49.074.77) og Olíuverzlunarinnar (hagnaður kr. 46.880.88) vísast til greinargerðar um þessi félög. Öðru máli er að gegna um Olíufélagið h.f., eins og nú verður leitt í ljós:

Samkvæmt áætlun Olíufélagsins h.f. (sbr. fyrrgreint bréf R.Ó. til verðlagsstjóra) taldi félagið birgðirnar vera 20/3 :
Benzin 2000 tons, Hráolía - 800 tons (þ.e. búið að selja þetta magn af birgðum verðlögðum með gengi eftir 19/3) og steinolía - 400 tons. Síðan er áætlað dagleg sala (meðaltal) til 1. apríl með þeim árangri að Olíufélagið er talið hagnast um kr. 52.516.94 (þennan hagnað telur félagið sjálft kr. 64.043.08, sbr. birgðaskrá þr. 1/4).

Í útreikningum trúnaðarmanns verðlagsstjóra og Olíufélagsins sjálfs er gengið út frá að farmurinn "Esso Memphis", sem kom til

F. A. ANDERSEN
LÖGGILTUR ENDURSKOÐANDI

sem kom til landsins 10/3 sé greiddur með gengi 16/32 og eru þær birgðir því ekki felldar inn í heildarútreikninginn. Þennan farm ber hinsvegar tvímælalaust að reikna með gengi 9/36, þar sem hann er greiddur 28/2 til Esso Export Corp., og kemur þá fram hagnaður sá er um getur í greinargerð minni um Olíufélagið, eða kr. 2.444.717.73

Með útreikningi á hagnaði á birgðum pr. 1/4 kr. 64.043.08, slær Olíufélagið því föstu að farmurinn " Esso Memphis " sé greiddur með gengi 16/32, enda þótt félaginu hefði átt að vera ljóst að greiðsla farmsins hlaut að miðast við gengi 9/36. Í fyrrgreindu bréfi sínu minntist trúnaðarmaðurinn ekki á " Esso Memphis " og reiknar auðsjáanlega með að farmurinn hafi verið greiddur með gengi 16/32, eins og fyrr greinir.

Af því sem að framan segir mætti draga þá ályktun að Olíufélagið hefði gefið trúnaðarmanni verðlagsstjóra ófullnægjandi eða villandi upplýsingar er verðlagið var ákveðið. Kæmi þá til álita hvort rétt væri í sérstakri rannsókn í lögreglurétti að athuga hvort hér sé um brot á verðlagslögum að ræða, áður en því er slegið föstu hvernig skuli farið með þennan hagnað í sambandi við stóreignat-skattinn.

Virðingarfyllt,

Hr. Skattstjóri Halldór Sigfússon,

Reykjavík.

15. nóvember 1950

Olíufélagið h.f.

I. Inneignir hjá erlendum skuldunautum:

Anglo American Oil Co.	£ 2.610-0-9	á 19/48	Kr. 50.843.53
National City Bank	\$ 1749.46	á 6/96	- 12.176.24
Underwood Corp.	\$ 17.08	á 6/96	- <u>118.88</u>
		Gengishagnaður	- <u>63.138.65</u>

II. Fyrirfram greiðslur:

a. Söluvörur.

1. Esso Export Corp.	\$ 171.728.09		
- Special a/c (b.l.)	26.613.95	\$ 145.114.14	
2. Penola Inc.		<u>185.54</u>	
		\$ 145.299.68	á 6/96 <u>Kr. 1.011.285.77</u>
		Gengishagnaður	- <u>1.011.285.77</u>

b. Vörur og efni, sem ekki er ætlað til sölu:

1. Esso Special a/c	\$ 26.613.95		
(a.l.)			
2. H. Finnsson Exp. Corp	268.84		
	\$ 26.882.79	á 6/96	<u>Kr. 187.104.22</u>
		Gengishagnaður	- <u>187.104.22</u>

III. Lánardrotnar:

a. Áhöld og tæki, ekki ætlað til sölu:

Stemco Ltd.	£ 738-4-9	á 19/48	<u>Kr. 14.380.87</u>
		Gengistap	- <u>14.380.87</u>

b. Royal Bank of Scotland

	£ 100.000-0-0	á 19/48	<u>1.948.000.00</u>
		Gengistap	<u>Kr. 1.948.000.00</u>

Um III.b. Afrit af samningi Olíufélagsins h.f., við sam-
Samband Íslenskra Samvinnufélaga um þennan
lið dags. 5.8. 1949 fylgir her með.- Lanið
hjá S.I.S, er talið vera vegna kaupa á H.I.S.
og kaupa á Hvalfjarðarstöðinni.

I V. Olíufélagið selur öllum sínum umboðsmönnum í fastan
reikning og hagnast því Olíufélagið ekki sjálft þó að

gamla birgðir kynnu að vera fyrir hendi, hjá umboðsmönnum, þegar nýtt verð gengur í gildi. Birgðareikningar eru færðir fyrir hverja einstaka vörutegund, en aðeins hvað magn snertir.

V. Hagnaður vegna birgða pr. 1/4:

Gasolía	5510.904			
	<u>690.000</u>			
	6200.904	á	203/-	Kr. 1.258.783.51
Ljósolía	442.292	á	260/-	- 114.995.92
Benzin	4144.139	á	306/57	- <u>1.270.938.30</u>
				<u>Kr. 2.444.717.73</u>

(Verð skv. birgðaskrá 1/4 uppg.
af Oliufélaginu sjálfu)

Um hagnað þennan, sem er alveg sérstaks eðlis, vísast til bréfs míns til skattstjórans í Reykjavík dags. 15.nóv.1950. Samkvæmt útreikningi Oliufélagsins h.f. töldu þeir þennan hagnað kr.64.043.08 (sbr. birgðayfirlit 1/4).

VI. Flugvélabenzin.

Svar við fyrirspurn minni um flugvélabenzin er ókomið, og þarf því að fá upplýst hvort allar birgðir á eldra verði voru þrotnað, þegar nýtt hækkað verð var leyft. (Í þessu sambandi athúgist flugvélabenzin með Esso Memphis).

Fylgiskjöl:

Birgðaskrá pr. 1/4 með útreiknum hagnaði á birgðum -Afrít-
Birgðayfirlit.
Sundurliðun á lánardrottnum og skuldunautum pr. 31/12/49.
Do. pr. 19/3 /50.
Bréf frá R. Ólafssyni til Verðlagsstjóra 24/3/50 -afrit-
Afrít af lánssamningi við S.Í.S. dags. 5/8/49.

Hr. Skattstjóri Halldór Sigfússon,

Reykjavík.

OLÍUFÉLAGIÐ MF.

Birgðir 1/4 1950.

Gasolía:

Með " Esso Memphis " 10/3/50	9.060.872 kg.
Birgðir 1/4/50	<u>5.510.904 "</u>
	3.549.968 kg.
Selt til Olíusaml. Keflavík og Vestmannaeyjum birgðir peirra 1/4/50	<u>690.000 "</u>
	<u>2.859.968 kg.</u>

Ljósaolía:

Með " Esso Memphis " 10/3/50	603.655 kg.
Birgðir 1/4/50	<u>442.292 "</u>
	<u>161.363 kg.</u>

Benzin:

Birgðir 1/4/50	4.144.319 kg.
Með " Esso Memphis "	<u>1.905.525 "</u>
	<u>2.238.794 kg.</u>

Útkoman verður þá:

BENZIN	2.238.794 kg. á 306/67	Kr. 686.570.96
GASOLÍA	2.859.968 " á 203/00	Kr. 580.573.50
LJÓSAOLÍA	161.363 " á 260/00 "	<u>41.954.38 " 622.527.88</u>
	Hagnaður kr.	<u>64.043.08</u>

OLÍUFÉLAGIÐ '41F

Birgðayfirlit

Gasolía:

Birgðir 1/3 1950	2.633 tonn	Afgreitt af birgðageymum í marz.
"Esso Memphis" 10/3	<u>9.060 "</u>	
	11.693 tonn	
Birgðir 1/4	<u>5.510 "</u>	x) 6.183 tonn

Mótorbenzin:

Birgðir 1/3 1950	3.075 tonn	
"Esso Memphis" 10/3	<u>1.905 "</u>	
	4.980 Tonn	
Birgðir 1/4	<u>4.144 "</u>	836 tonn

Ljósaolía:

Birgðir 1/3 1950	- 57 tonn	
"Esso Memphis" 10/3	<u>603 "</u>	
	546 tonn	
Birgðir 1/4	<u>442 "</u>	104 tonn

x) Af afgreiddu magni af gasolíu eru óseldar lagerbirgðir á Reykjavíkurflugvelli í tunnum, á bílum og á smááfylligeymum.

Ragnar Ólafsson, hæstaréttarlögmaður og löggiltur endurskoðandi.

Reykjavík, 24. marz 1950.

Samkvæmt beiðni yðar hr. verðlagsstjóri hefi ég athugað:

1. Verð á benzini, hráolíu og steinolíu eftir gengisfellingu krónunnar 19.p.m.
2. Hvenær hagnaður af birgðum greiddum fyrir gengisfellinguna væri þrotinn og jöfnum á birgðum milli olíufélaganna.
3. Hvaða áhrif það hefði að selja hráolíu í lítrum í staðinn fyrir í kílóum.

1. Samkvæmt síðustu innkaupsreikningum á olíu (verð á benzini og hráolíu skv. innkaupsreikningum hjá Shell en verð á steinolíu samkv. innkaupsreikningum hjá Olíufélaginu h.f.) er verðið komið í land í Reykjavík og gert ráð fyrir rýrnun: benzin kr. 1.408.42 tonnið, hráolía kr. 484.51 tonnið, steinolía kr. 585.84 tonnið. Leyfð álagning við síðustu verðákvörðun var á benzin kr. 254.70, að viðbættum kr. 93.33 vegna benzingeyma, hráolíu kr. 168.88 og steinolíu kr. 410.12 allt miðað við tonn. Gengisfellingin hefir að sjálfsögðu áhrif á ýmsa kostnaðarliði olíufélaganna til hækunar, sem síðar hljóta að koma fram. Ég hefi athugað eftirtalda liði, aðkeyptan akstur, bifreiðagúmmi, smurnings-olíu og benzin, aðkeyptur akstur hækkar frá síðustu kostnaðarathugun um ca. 15 %, bifreiðagúmmí ca. 50 %, smurningsolía ca. 40 %, benzin ca. 27 %, auk þess hefi ég athugað vaxtaaukningu hjá Shell á Íslandi h.f., það kveður erlendar skuldir ýmist fastaskuldir eða skuldir vegna olíu, sem seld hafi verið eða seld ~~x~~verði á verði eins og það var fyrir gengisfellinguna vera £ 184.515-0-0 vaxtatap á þessari skuld vegna gengisfellingarinnar nemur kr. 215.700.00 á ári, auk þess vex rekstrarfjárförf þess um ca. kr. 3.500.000.00 reiknuð með 6 1/2 % vöxtum eru vextir á því kr. 227.500.00, vaxtaaukning félagsins á ári nemur því ca. kr. 443.200.00.

Reiknað með þessum hækkunum hækkar dreifingarkostnaður Shell á benzini um kr. 21.56 pr.tonn, á hráolíu kr. 16.92 og steinolíu um kr. 18.40 pr. tonn, sbr. meðfylgjandi verðlagsútreikningi fskj.1.

2. Samkvæmt áætlun olíufélaganna áttu þau í birgðum 20.marz:

	<u>B.P.</u>	<u>Shell.</u>	<u>Olíufélagið.</u>	<u>SAMTALS.</u>
Benzin	10 tonn	150 tonn	2000 tonn	2160 tonn
Hráolía	980 "	400 "	-800 "	580 "
Steinolía	550 "	250 "	-140 "	660 "

Normal sölu í marz reiknuðu þau:

	<u>B.P.</u>	<u>Shell.</u>	<u>Olíufélagið.</u>	<u>SAMTALS.</u>
Benzin	30 tonn	22 1/2 tonn	30 tonn	82 1/2 tonn
Hráolía	100 "	80 "	100 "	280 "
Steinolía	3 "	1 1/2 "	6 "	10 1/2 "

Verðhækkun á lönduðu benzini, nemur kr. 293.96, hráolíu kr. 203.39, steinolíu kr. 252.21

Samkvæmt ofanskráðu væri hagnaður af gömlu birgðunum að meðaltali horfinn eftir tæpa 11 daga. Færi verðbreyting fram eftir 11 daga eftir 20.marz tæpaði Shell samkv. ofanskráðri áætlun kr. 67.397.26, Olíufélagið hagnaðist um kr. 52.516.94 og Olíuverzlunin um kr. 11.918.57.

Olíufélögin hafa tjáð mér að þau telji nú að dagsalan verði hærri en hér er reiknað með sökum hamsturs og óska því að verðbreyting fari fram 25.p.m., en verði það ekki samþykkt óska þau til vara eftir samkomulagi samkvæmt fylgiskjali 2.

3. Eðlisþyngd á hráolíu er talin 865, verðhækkun vegna flutnings á hráolíu til olíukyndingar, önnur en hin almenna hækkun um kr. 20.00 pr. tonn, hefur aldrei verið tekin til greina við verðútreikning, enda mjög lítið magn sem flutt er nokkrar verulegar vegalengdir og skiftir ekki gagnvart útreikningi, hvort leyft væri að hækka hráolíu vegna flutnings til, olíukyndinga pr. liter eða pr. kiló.

Virðingarfyllst,

Ragnar Ólafsson
(sign)

Til verðlagsstjórans í Reykjavík.

AFRIT

Olfúfélagið h.f., Reykjavík, tekur hér með að sér, gagnvart Sambandi Íslenskra Samvinnufélaga, að greiða skuld við Royal Bank of Scotland, að upphæð 100.000:0:0 - eitt hundruð þúsund sterlingspund - ásamt 6% ársvöxtum frá og með 1. júní 1949 að telja.

Jafnvirði skuldarupphæðarinnar í íslenskum krónum, Kr. 2.622.000,00 - tveir milljónir sex hundruð tuttugu og tvö þúsund krónur - færast Olfúfélaginu til tekna í reikningi þess hjá Sambandi Íslenskra Samvinnufélaga pr. 1. júní 1949.

Skuldin við Royal Bank of Scotland greiðist með fjórum jöfnum afborgunum með eftirtöldum eindögum: 1. júlí 1950, 1. marz 1951, 2. janúar 1952 og 1. september 1952. Vextirnir greiðast eftir 3, einu sinni 3 missiri hverju.

Í síðasta lagi þrem vikum fyrir hvern eindaga greiðir Olfúfélagið h.f. til aðelskrifstofu Sambands Íslenskra Samvinnufélaga upphæð afborgunar og/eða vaxta í íslenskum krónum, reiknaða eftir sölugengi sterlingspunda í eindaga, svo og allan annan kostnað, sem kaup sterlingspundanna og yfirfærsla til Royal Bank of Scotland myndu hafa í för með sér.

Reykjavík, 5. ágúst 1949

pr.pr. Olfúfélagið H/f.

Sigurður Jónasson

(sign.)

Samþykktur ofanrituðu

d.u.s.

pr. pr. Samvánd ísl. samvinnufélaga

Vitundervottar :